

РЕШЕНИЕ

№ 55

гр. Кърджали, 16.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – КЪРДЖАЛИ, П. СЪСТАВ, в публично заседание на шести октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Пламен Ал. Александров

Членове: Васка Д. Халачева
Кирил М. Димов

при участието на секретаря Светла В. Радева
като разгледа докладваното от Пламен Ал. Александров Въззивно
гражданско дело № 20215100500135 по описа за 2021 година

С решение № 98 от 17.06.2021 г., постановено по гр. д. № 109/2021 г., Районен съд – М. е отхвърлил предявения от Р. Р. К. против община К иск за заплащане на сумата от 4 534.92 лева, представляваща неизплатено обезщетение по чл. 222, ал. 3 и чл. 224, ал. 1 от КТ, от които 1 597.32 лева – за обезщетение по чл. 224, ал. 1 от КТ и 2 937.60 лева – за обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ, ведно със законната лихва, считано от 12.03.2018 г. – датата на връчване на заповедта за уволнение, до окончателното изплащане на сумата, като неоснователен. С решението съдът е осъдил Р. Р. К. да заплати на община К юрисконсултско възнаграждение в размер на 150 лева.

Недоволен от така постановеното решение е останал въззивникът Р. Р. К., който чрез своя представител по пълномощие го обжалва в срок, като неправилно – противоречащо на материалния закон и необосновано. Счита, че неправилно са определени елементите относно размера на брутното трудово възнаграждение поради стеснително тълкуване на нормата на чл. 3 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ), разпоредбите, касаещи допълнителните трудови възнаграждения, определени в КТ, в Наредбата и в другите нормативни актове и КТД. Счита също, че неправилно е определено приложното поле на чл. 17, ал. 1 от НСОПЗ. В тази

връзка, излага съображения, че в брутното му трудово възнаграждение за месец февруари 2018 г. неправилно му била начислена по-малка сума за "клас прослужено време", което се е отразило върху размера на претендираното обезщетение по чл. 224, ал. 1 от КТ и по чл. 222, ал. 3 от КТ. Твърди също, че първоинстанционният съд е тълкуват „стеснително“ нормата на чл. 3 от НСОПЗ, и чл. 228, ал. 1 от КТ във връзка с чл. 17, ал. 1 от НСОПЗ, и неправилно е приел, че в брутното трудово възнаграждение (БТВ) следва да се включват само „постоянните“ плащания, а не всички такива – постоянни, периодични, инцидентни, месечни, тримесечни и др. В тази връзка излага съображения, че допълнителното възнаграждение за положения извънреден труд следва да се включи в брутното трудово възнаграждение по чл. 228 от КТ, като такова по чл. 17, ал. 1, т. 2 от НСОПЗ. Счита, че възнаграждението за извънреден труд, което е регламентирано във вътрешните правила за работната заплата и критерий за получаването на което е в зависимост от отработеното време, е възнаграждение, определено по системата за заплащане на труд, което не е нужно да е с постоянен характер и размер за да се включи във възнаграждението по чл. 228 от КТ. Освен това излага съображения, че длъжността му – „шофьор на катафалка“, е налагала полагането на извънреден труд постоянно, с оглед спецификата на работата, което фактически е превърнало извънредния труд в постоянна компонента към основната му заплата и с постоянен характер. В тази връзка, неправилно районният съд приел, че възнаграждението за извънреден труд не е с постоянен характер и зависи само от длъжността на работника/служителя. На следващо място, във въззивната жалба се излагат доводи за неправилно начисляване на обезщетението от страна на работодателя, който го е определил на база основната заплата и клас прослужено време, без включване на допълнителното ежемесечно плащане за СБКО, който бил постоянен компонент и се начислявал ежемесечно към основната му заплата. Спорен бил също така въпроса дали дължимото на ищеца обезщетение по чл. 224, ал. 1 от КТ му било изплатено от работодателя, като твърди, че липсват доказателства работодателят да е изплатил на ищеца дължимото му обезщетение за неизползван платен годишен отпуск. Поради изложеното, моли съда да отмени обжалваното решение и да уважи предявените искове в претендирания размер.

В съдебно заседание въззивникът, лично и чрез своя процесуален

представител, поддържа въззивната жалба и моли съда да я уважи. Представя писмена защита.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК въззиваемият община К не е подал отговор. В съдебно заседание, чрез своя представител по пълномощие, оспорва жалбата и излага съображения за нейната неоснователност. Претендира разноси по чл. 78, ал. 8 от ГПК.

Въззивният съд като прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните по повод подадената жалба, констатира следното:

Жалбата е подадена в срок от лице, имащо интерес от обжалването, поради което е допустима. Разгледана по същество същата е неоснователна, по следните съображения:

Пред първоинстанционният съд са били предявени от Р. Р. К. против община К следните искове: 1.) за заплащане на обезщетение по чл. 224, ал. 1 от КТ в размер на 1 597.32 лева и 2.) за заплащане на обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ в размер на 2 937.60 лева, или общо сумата в размер на 4 534.92 лева, ведно със законната лихва, считано от 12.03.2018 г. – датата на връчване на заповедта за уволнение, до окончателното изплащане на тази сума. В исковата молба ищецът твърди, че със заповед от 12.03.2018 г. му е прекратено трудовото правоотношение с ответника община К, на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ – поради придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, като със заповедта са му били начислени и изплатени полагащите му се обезщетения по Кодекса на труда, от които по чл. 222, ал. 3 в размер на 5 875.20 лева и по чл. 224, ал. 1 в размер на 3 194.64 лева. В тази връзка релевира твърдения, че е бил ошетен при определяне на размера на обезщетенията по чл. 222, ал. 3 и по чл. 224, ал. 1 от КТ, тъй като към заплатата му за месец февруари 2018 г. (месеца, предхождащ месеца на прекратяване на трудовото му правоотношение) са му били начислени и изплатени допълнителни възнаграждения за извънреден труд, от които 206.55 лева за работни дни и 160.65 лева за почивни дни, или общо 367.20 лева, които суми били включени към основното му възнаграждение за месец февруари 2018 г. и следвало да бъдат включени и при определяне на размера на обезщетенията по чл. 222 и чл. 224 от КТ. Излага съображения, че това допълнително възнаграждение за положен извънреден труд попада в хипотезата на чл. 17, ал. 1, т. 2 от Наредбата за структурата и организацията

на работната заплата (НСОРЗ) и следва да се включи в брутното трудово възнаграждение (БТВ) по чл. 228 от КТ, въз основа на което се определят обезщетенията по чл. 222 и чл. 224 от КТ. Счита също така, че допълнителното възнаграждение за положен извънреден труд може да се включи в брутното трудово възнаграждение като допълнително възнаграждение с постоянен характер по смисъла на чл. 15, ал. 2 от НСОПЗ.

Установено е по делото, че със заповед № А-ЧР-18-04/12.03.2018 г. на кмета на община К, трудовото правоотношение на ищеца (въззивник в тази инстанция) е било прекратено на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ – поради придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Съгласно посочената заповед са му били начислени и изплатени полагащите му се обезщетения по Кодекса на труда, а именно: по чл. 220, ал. 1 от КТ – в размер на 1 101.60 лева (обезщетение в размер на брутното трудово възнаграждение за срок от 45 календарни дни), по чл. 222, ал. 3 от КТ – в размер на 5 875.20 лева (обезщетение в размер на брутното трудово възнаграждение за срок от 8 месеца) и по чл. 224, ал. 1 от КТ в размер на 3 194.64 лева (обезщетение за неползван платен годишен отпуск за 87 работни дни общо за посочените години). Установено е също така, че ищецът е заемал длъжността „шофьор“ на лек автомобил до 9 места в Общинска администрация – К (дейност „Друга дейност по жилищно строителство и БКС“).

От представения по делото и приет като доказателство фиш за заплата на Р. Р. К. за месец февруари 2018 г. се установява, че за месец февруари 2018 г. на ищеца му е начислена и изплатена сума за извънреден труд в размер общо на 367.20 лева, от която 206.55 лева за извънреден труд през работни дни и 160.65 лева за извънреден труд през почивни дни. Установено е също така, че изплатените на ищеца обезщетения по чл. 224, ал. 1 от КТ и чл. 222, ал. 3 от КТ са определени въз основа на брутното му трудово възнаграждение, формирано от основна работна заплата и допълнително месечно възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит.

При така установените по делото обстоятелства и релевираните в исковата молба доводи, спора по делото се свежда до въпроса: следва ли изплатеното на ищеца допълнително възнаграждение за извънреден труд в размер общо на 367.20 лева за месец февруари 2018 г. да бъде включено в брутното трудово възнаграждение по чл. 228 от КТ като основа за определяне

на обезщетенията по чл. 224, ал. 1 от КТ и чл. 222, ал. 3 от КТ и от там – правилно ли са определени обезщетенията по чл. 224, ал. 1 от КТ и чл. 222, ал. 3 от КТ.

Във връзка с гореизложеното, на първо място следва да се посочи, че по въпроса кои плащания се включват при определяне размера на обезщетението по чл. 222, ал. 3 от КТ е налице съдебна практика – решение № 159 от 13.08.2018 г. на ВКС по гр. д. № 3836/2017 г., IV г. о., решение № 847 от 14.01.2011 г. на ВКС по гр. д. № 1558/2009 г., IV г. о., решение № 257 от 20.10.2014 г. на ВКС по гр. д. № 7716/2013 г., IV г. о., решение № 727 от 6.12.2010 г. на ВКС по гр. д. № 432/2010 г., III г. о., решение № 55 от 12.03.2014 г. на ВКС по гр. д. № 4256/2013 г., IV г. о., съгласно която обезщетението се определя въз основа на brutното трудово възнаграждение по чл. 228, ал. 1 от КТ, в което не се включват всички допълнителни плащания и в частност – тези, които нямат постоянен характер или не могат да се определят като възнаграждение над основната заплата, дължими според прилаганата от работодателя система за заплащане на труда - според времетраенето, според изработеното или смесена система.

В тази връзка, допълнителното възнаграждение за положен извънреден труд не представлява допълнително трудово възнаграждение по смисъла на чл. 17, ал. 1, т. 3 от НСОПЗ, определено с наредбата, с друг нормативен акт, с колективен или с индивидуален трудов договор или с вътрешен акт на работодателя, което има постоянен характер. Съгласно чл. 15, ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОПЗ), извън допълнителните трудови възнаграждения по чл. 11 и 12 (каквото не е възнаграждението за извънреден труд), допълнителни възнаграждения с постоянен характер са и допълнителните възнаграждения, които се изплащат постоянно заедно с полагащото се за съответния период основно възнаграждение и са в зависимост единствено от отработеното време. От посочената разпоредба е видно, че възнаграждението за положен извънреден труд не е възнаграждение с постоянен и предвидим характер, полагащо се заедно с основното трудово възнаграждение за действително отработено време, тъй като съгласно принципното положение, заложено в разпоредбата на чл. 143, ал. 2 от КТ, извънредният труд е забранен и се допуска само по изключение в изрично посочени случаи. Заплащането за положен извънредния труд не може да се приеме за постоянно изплащащо се

допълнително възнаграждение и това се установява, както от допускането на полагането на извънреден труд да става по изключение, така и от начина, по който се изчислява същото, съгласно НСОПЗ.

В горния смисъл е и съдебната практика – решение № 727 от 6.12.2010 г. на ВКС по гр. д. № 432/2010 г., III г. о., постановено по реда на чл. 290 от ГПК, с който се дава отрицателен отговор на въпроса следва ли при формиране на базата за изчисляване на обезщетението по чл. 222, ал. 3 от КТ (какъвто е и настоящия случай) да се включват получените в последния отработен месец допълнителни възнаграждения за положен извънреден труд и нощен труд, предвид критерия „отработено време“ на чл. 15, ал. 2 от НСОПЗ. Относно елементите на brutното трудово възнаграждение като база за определяне на обезщетенията по КТ, когато освен основното месечно трудово възнаграждение и възнаграждението за продължителна работа са заплащани допълнителни възнаграждения за положен извънреден и нощен труд, е дадено тълкуване, което изключва отнасянето на последните към чл. 15, ал. 2 от НСОПЗ като допълнителни плащания с постоянен характер.

От друга страна, възнаграждението за положен извънреден труд не е и такова по чл. 17, ал. 1, т. 2 от НСОПЗ (както се поддържа от ищеца), а именно – възнаграждение над основната работна заплата, определено според прилаганите системи за заплащане на труда, което се включва в brutното трудово възнаграждение за определяне на обезщетенията по чл. 228 от КТ. Видно от представения по делото Колективен трудов договор от 08.09.2017 г., възнаграждението за извънреден труд не е определено като възнаграждение над основната заплата, дължимо според прилаганата от работодателя система за заплащане на труда, нито има такъв характер по смисъла на НСОПЗ или друг нормативен акт.

Що се касае до релевираните във въззивната жалба доводи за неправилно определена от работодателя сума за „клас прослужено време“ в brutното трудово възнаграждение на въззивника, респективно – за неправилно изчислен размер на средно дневното brutно трудово възнаграждение, както и че в brutното трудово възнаграждение не било включено допълнителното ежемесечно заплащане за СБКО, то същите са ирелевантни в случая доколкото не са наведени от ищеца в исковата молба като основание на предявените икове и не са били предмет на същите. Видно

от исковата молба, ищецът е релевирал в нея единствено твърдения, че при определяне на размера на обезщетенията по чл. 222 и чл. 224 от КТ е следвало в брутното трудово възнаграждение за месец февруари 2018 г. да се включат начислените и изплатени допълнителни възнаграждения за извънреден труд в размер общо на 367.20 лева. Ето защо и тъй като тези доводи се релевират от ищеца (въззивник в това производство) за първи път едва във въззивната жалба, то съдът не дължи произнасяне по тях.

По същият начин с въззивната жалба се поставя за първи път и въпроса дали дължимото обезщетение по чл. 224, ал. 1 от КТ е изплатено от работодателя. Тук следва да се посочи, че с исковата молба ищецът изрично е посочил, че са му били начислени и изплатени обезщетенията по чл. 224, ал. 1 от КТ и чл. 222, ал. 3 от КТ, като този въпрос не е бил спорен по делото.

Поради изложеното, въззивната жалба е неоснователна, а решението на първоинстанционния съд – правилно, поради което следва да бъде потвърдено. При този изход на делото следва да се осъди въззивникът да заплати на въззиваемия юрисконсултско възнаграждение в размер на 150 лева.

Водим от изложеното и на основание чл. 271, ал. 1 от ГПК и чл. 280, ал. 3, т. 3 от ГПК, въззивният съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 98 от 17.06.2021 г., постановено по гр. д. № 109/2021 г. по описа на Районен съд – М..

ОСЪЖДА Р. Р. К. с постоянен адрес: с. Д. к., пл. „П.“ № *, община К, област Кърджали, с ЕГН *****, да заплати на община К с адрес: с. К, ул. „Д.“ № * област Кърджали, Булстат *, юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция в размер на 150 лева.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____